

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS LIETUVIU DIENRAŠTIS AMERIKOJE

Vol. I

KAINA, 2c

Chicago, Ill., Panevelis, Lapkritis-November 30, 1914.

PRICE, 2c.

No. 127

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Vokiečiai atlaiką savo pozicijas Lenkijoje

Rusai sumušę vokiečius prie Chenstochowo

Rusai užėmė Czernovicus Bukovinoj

Karpatuose suimta 1,200 austrų nelaisvėn

MUSIO STOVIS RYTUOSE.

PETERBURGAS, Nov. 30. — Rusijos generalis štabas išleido sekantį pranešimą:

"Tarp Vislos ir Wartos upių priešas tebesilaiko savo pozicijų prie Strykovo, Zgierz, Szadko, ir Zdunskos Wolos. Mušis buvo labai atkaklus Strykovo ir Zgierz apskrityje. Šitose vietose mes suėmėme armatų ir keletą šimtų nelaisvių.

"Musų pulkai dalyvavo mūšyje ant fronto tarp Glowno, Bielawy ir Sobota. Išilgai kariuomenės upės krašto vokiečiai atlaikė musų kontrataką. Nelaisviai praneša, kad vokiečių nuostoliai buvo labai dideli, daugelis batalionų neteko visų savo oficerių, pulkuose paliko po 60—80 kareivių.

"Ant fronto tarp Czenstochowo ir Krakovo svarbesnių susirėmimų nebuvo. Austrijos armija, kuri gynė kelius prie Krakovo rytuose nuo Krakovo ant upių Sreniava ir Roba, tapo sumušta lapkričio 26 d., ir yra vejama prie Krakovo tvirtovės.

"Karpatuose nuo lapkričio 27 d. mes suėmėm net 1,200 austrų nelaisvėn.

"Priešo kariuomenė skubiai apšaudė Bukovinę. Mes užėmėme Czernovicus (Bukovinos sostinę).

"Prusose tarp Mozurijos ežerų ir ant Angerapo upės musų pulkai keliose vietose išstumė vokiečius iš jų apginklių pozicijų.

BERLINO PRANEŠIMAS.

BERLINAS, Nov. 30. — Oficialis vokiečių štabo pranešimas apie mušio stovį Lenkijoje sako:

"Padėjimas ant dešiniojo Vislos upės kranto palieka nepersimainęs. Rusų veržimasis Lodzes apilinkėje tapo sulaukytas, ir po to sekė musų pulkų kontratakas. Pietinėje Lenkijoje nėra nieko svarbaus pranešti."

Austrijos pranešimas skelbia, kad Karpatuose austrai suėmė 1,500 rusų nelaisvėn. Rusų pulkai priėjusieji prie Homonos tapo sumušti ir atmušti.

VOKIEČIAI SUĖMĖ 60,000 RUSŲ.

AMSTERDAMAS, Nov. 29. — Telegrama iš Prusijos Throno praneša apie generolo von Hindenbergo išleista savo kariuomeni apskelbimą, kuriame sakoma, kad po kelių dienų rusų vokiečių pulkai sutalpins užpuolimus du syk skaitlingesnių rusų pulkų. Apskelbimas mini apie tai, kad kaizeris sveikino generolą von Hindenbergą, ir toliau sako kareiviams:

"Jūsų karingoji dvasia ir patvarumas stebėtinu būdu padarė didžiausių nuostolių priešui. I mūsų rankas pateko daugiau kaip 60,000 nelaisvių, 150 armatų ir 200 mašininių armatų.

"Vienok priešas dar nėra sunaikintas. Todėl eikite pirmyn su Dievu už musų karalių ir tėvynę, kol paskutinis rusas bus apgalėtas ir bus prie musų kojų. Ura!"

PASKANDINTI DU VOKIEČIŲ KARIŠKI LAIVAL.

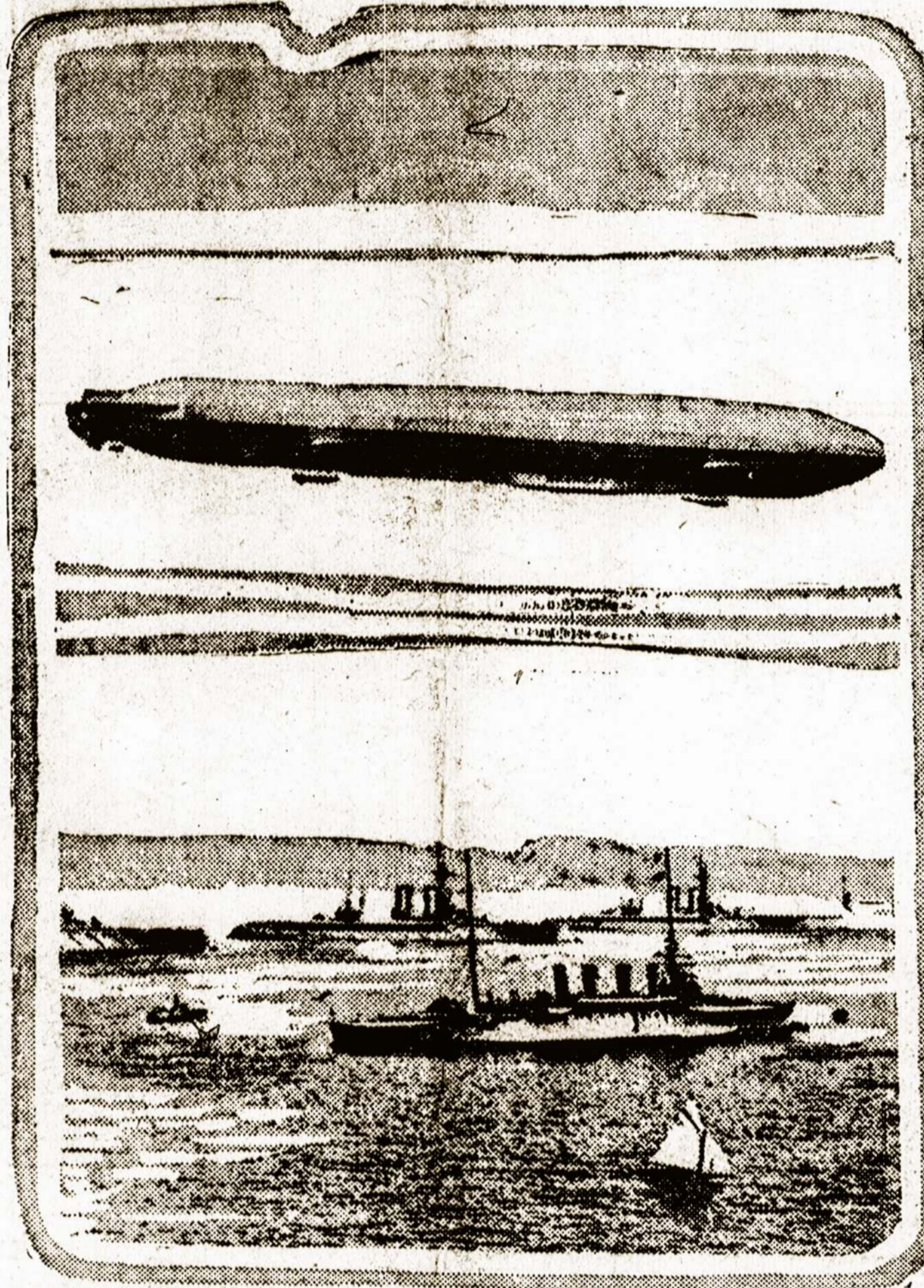
PARYZIUS, Nov. 29. — Lai kraščiui Matin telegrama iš Peterburgo praneša, kad vokiečių kariškas laivas Kaiser Wilhelm der Grosse užvažiavo ant minos Baltijos juroje ir paskendo. Priduriamas betgi yra, kad ta žinia oficialiai nepatvirtinta.

Kita telegrama iš Peterburgo sako, kad vokiečių kruizeris, kaip spėjama Hertha, buvęs paskandintas ties Liepoju. Kariškas laivas Kaiser Wilhelm der Grosse buvo vienas iš senesniųjų Vokietijos laivų. Turėjo 10,790 tonų intalpos ir 653 žmonių komandos.

Kruizeris Hertha turi 5,569 tonų intalpos.

RUSAI EINA PIRMYN.

PETERBURGAS, Nov. 29. — "Keliose vietose mes pažjom pirmyn," tai yra viskas, ką šiandien pranešė apie mušio stovį Lenkijoje rusų armijos vyriausias karvedys did. kunigaikštis Nikolajus. Šitas trumpas pranešimas turi reikšti, kad rusai dar vokiečių nesumušė, bet

GERMAN AIRSHIP OVER GERMAN WARSHIPS

Vokiečių orlaivis virš vokiečių kariškųjų laivų.

stengiasi juos apsuoti. Taip yra manoma Londone.

Keliasis Peterburgo korespondentai atkartoja žinias apie rusų pergalę ir sako, kad rusai vis daugiau apsupa vokiečius. Apie 150,000 vokiečių galėsia būti apsuoti ir suimti nelaisvėn, jeigu jiems nespėsianti ateiti pagalba. Jų išgelbėjimui vokiečiai siūnia du armijos korpusus, kuriems reikės prasimušti pro rusų liniją. Jie užpuola dabar rusus prie Lenczycoš ir šiaurvakarius nuo Lodzes.

Toliau į pietus prie Nowo Radomska vokiečiai, sako, atmušę rusus. Rusų armijos, kurios eina apgulti Krakovo turėję didelį pasisekimą.

Pranešimas iš Vienos pripažįsta, kad austrai apšaudė Czenstochovą. Tas matyt iš dalies sutinka su rusų did. kunigaikščio Nikolajaus pranešimu, kad austrai ant dešiniojo Vislos upės kranto traukiasi betvarkėje.

LONDONAS, Nov. 29. — Reuterio žinių agentūros korespondentas praneša, kad Peterburge išleistas yra oficialis perspėjimas, kad žmonės ne labai tikėtų pranešimams apie didelę rusų pergalę.

PRZEMYSLSIS LAIKOSI.

AMSTERDAM, Nov. 28. — Lai kraštis Maasbode gavo telegramą iš Berlino, kurioj pranešama paskutinis žodis iš rusų apgultos Przemyslio tvirtovės Galicijoje. Przemyslio tvirtovės kareiviai išsiutė su karveliu laiškelį, kuriame sakoma: "Mes laikomės gerai. Nesirupinkite."

PRASIMANYT ATELEGRAMA TELEGRAMA.

Paaiškėjo, kad telegrama apie paskandinimą rusų laivo Fliba buvo prasimanyta New Yorke. Telegrafistas Linder už tai tapo suareštuotas.

KAIZERIS LAIKAS UŽDARĖS GEN. MOLTKE.

LONDONAS, Nov. 30. — Iš Kopenhago pranešama, kad vokiečių vyriausiojo generolo Moltkės pati rašiusi savo giminėms, jog jos vyrą generolą kaizeris laikas uždaręs vienai palocių Hamurge už tai, kad Moltke nesutikęs su kronprincio strategiškais planais vakaruose.

BERLINAS, Nov. 30. — Šiandien apskelbta, kad kaizeris dabar randasi su vokiečių armija rytuose.

TURKAI UŽPUOLA KRIKŠČIONIS.

PETERBURGAS, Nov. 29. — Iš Odessos pranešama apie turkų užpuolimus ant krikščionių. Kai plik buvus apskelbta šventoji mahometonų karė, turkai Erzerume tuojuos padėję naikinti armėnų klubus, bažnyčias ir mokyklas. Minia užpuolusi keturius armėnus, jų tarpe vieną moterį.

GRAFAS BOBRINSKI MIRE.

LONDONAS, Nov. 29. — Iš Amsterdamo atėjo nepatvirtinta žinia, kad grafas Bobrinskis, kurį Rusija buvo paskyrusi Galicijos general-gubernatoriumi, umai miręs nuo širdies plyšimo.

BADAS BELGIJOJ.

LONDONAS, Nov. 29. — Amerikos belgams šelpti komisijos pirmininkas praneša, kad vakarinėje Belgijoje pasilikę da belgai po kelias dienas niekur negauna maisto. Jie mato, kaip vokiečiai veža maisto vežimais. Yra pavojus, kad bado prispirti gyventojai gali pradėti užpuolinti vokiečius, kad gaus ko pavalgyti, arba numirus.

Mexika turi jau tris prezidentus

Wilsonas dar sykį skiria komisiją Colorados streikui sutaikyti

Vakarų frontė armijos galutinai nuvargusios

DAR VIENAS PREZIDENTAS. MEXIKOJE.

WASHINGTON, D.C., Nov. 29. — Mexikoje didesnė suirutė pasidarė, kada šiandien Carranzos generolas Pablo Gonzoles apskelbė save laikinu Mexikos prezidentu ir paskyrė savo kabinetą. Taigi revoliucionieriai jau pasidalino ne mažiau kaip į tris dalis, kurios kariauja viena prieš kitą.

Gonzoles, Oregon ir Villa buvo vyriausieji Carranzos generolai visiems kariaujant prieš Huertą. Villa dabar stovi už Gutierrezą, kurį revoliucionierių konvencija paskyrė laikinam valdžios nenorėjo atiduoti Carranza. Gonzoles su Obregonu iki šiol stovėjo už Carranzą.

Kada dabar nuo Carranzos atsiskyrė gen. Gonzoles, prie Carranzos paliko tik vienas gen. Obregon.

Pranešama, kad Gonzoles dabar randasi Pachucoj, 40 mylių nuo Mexico City. Jis turi 10,000 kareivių. eGn. Villa su savo kariuomene randasi Tuloj, 25 mylios nuo Mexico City.

WILSONAS PRIVERSIAS UŽBAIGTI COLORADO STREIKĄ.

Colorado angliakasių streikas vis dar tebesitęsia. Prezidentas Wilsonas iki šiol nieko nemėgino daryti, kad privertus darbdavius paklausti nors tu patarimų, kuriuos komisija streikui tyrinėti buvo padavus Dabar iš Washingtono pranešama, kad Wilsonas jau bandysias priversti baigti Colorado streiką. Kokiū būdu jisai tą darys, oficialiai tai dar nepaskelbta, bet yra sakoma, kad Wilsonas dar kartą skirsias komisiją. Tai komisijai sprendžiamos galės betgi nebusia duota. Komisija duosianti patarimus, o visuomenės opinija turėsianti priversti suligyt patarimų pasiūlyti ir dardavus ir darbininkus. Sakoma, kad su tuo naujuoju Wilsono planu sutinka angliakasių jūnija ir darbo sekretorius Wilsonas.

TARPTAUTINIS SOCIALISTU SUVAŽIAVIMAS ATIDĖTAS IKI SAUSIO 15 D.

Socialistų Partija praneša, kad gavusi iš Europos telegramą, kurioj paduodama žinia, jog tarptautinis socialistų kongresas taikos reikaluose tapo atidėtas iki sausio 15 d., 1915 m., kaip to prašė amerikiečiai.

LONDONAS, Nov. 29. — Oficialiai pranešimai iš Paryžiaus ir Berlino sako, kad mušio linijoj Belgijoje ir Francijoje nebuvo žymesnių permainų. Visur daugiausia šaudosi artilerija.

Francuzai sako, kad jie atmušę vokiečių atakas pietų puseje nuo Ypres ir nušovė vieną vokiečių aeroplaną. Vienas vokiečių užmuštas ir du paimti nelaisvėn.

Vokiečiai praneša, kad vokiečiai atmušę francuzų atakas Argonne miške ir kad užėmę francuzų tranšejas Vosges kalnuose po smarkaus mušio. Ir vokiečių ir talkininkų armijose yra baisiai nuvargusios.

700,000 VOKIEČIŲ PRIE ARRAS.

LONDONAS, Nov. 29. — Vieno laikraščio korespondentas iš Boulogne praneša:

"Arras apilinkėje vokiečiai surinko 700,000 savo kariuomenės ir rengias čia užpulti talkininkų liniją. Jau sunkus mušiai prasidėjo.

VOKIEČIAI PERKIRTO DANIJOS KABELĮ.

LONDONAS, Nov. 29. — Iš Kopenhago pranešama, kad Danijos telegrafo kabelis tarp Fredericijos ir Liepojaus ir tarp Fredericijos ir Peterburgo tapęs perkirstas Baltijos juroje 170 mylių nuo Bornholm. Spėjama, kad kabelį perkirtę vokiečių kariški laivai. Danija susišinoti su Rusija dabar gali.

AMERIKA SKOLINGA ANGLIJAI \$225,000,000.

NEW YORK, Nov. 28. — Sulig bankų žinių Sv. Amerikos Valstijos palieka skolingos Anglijai \$250,000,000, o ne penkis milijardus. Daugelis geležinkelinių notų, kurias turi Francijos ir Anglijos bankai, išsibaigia šiame ir ateinančiame mėnesyje. Iš Amerikos skolinamasai auksas bus atiduotas Anglijai, pasiuntus jį Kanadon.

76,000 TURKU EINA PRIE SUEZO KANALO.

AMSTERDAMAS, per Londoną, Nov. 29. — Iš Berlino pranešama, kad 76,000 turkų po vadovystė Izzet Pašos eina prie Suez kanalo. Toj armijoje yra ir 10,000 beduinų su 500 kupranugarų. Kelia prie Suez kanalo yra pastoję anglai ilgoj tranšėjo linijoje.

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News

Published daily, except Sunday, by Lithuanian News Publishing Company, Inc. Address: Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone, Canal 1506

Terms of subscription: In Chicago, by carrier, per week 12 cents; by mail, one year \$6.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$8.00;

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Postoffice at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje
Eina iš Chicago kasdien, išskiriant Nedėlius.
Leidžia Naujienų Bendrovė.
Prenumeratos kaina:
vairė. Pačtu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00 pusei metų \$3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metams .. \$5.00
Pusei metų \$3.00
Dviem mėnesiams \$1.25
Trims mėnesiams \$1.75
Europoje, metams \$7.00
Pavienių dienraščio numerių kaina 2c.
Adresas: Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas, Canal 1506.

Redakcijos Straipsniai

Kares Išlaidos

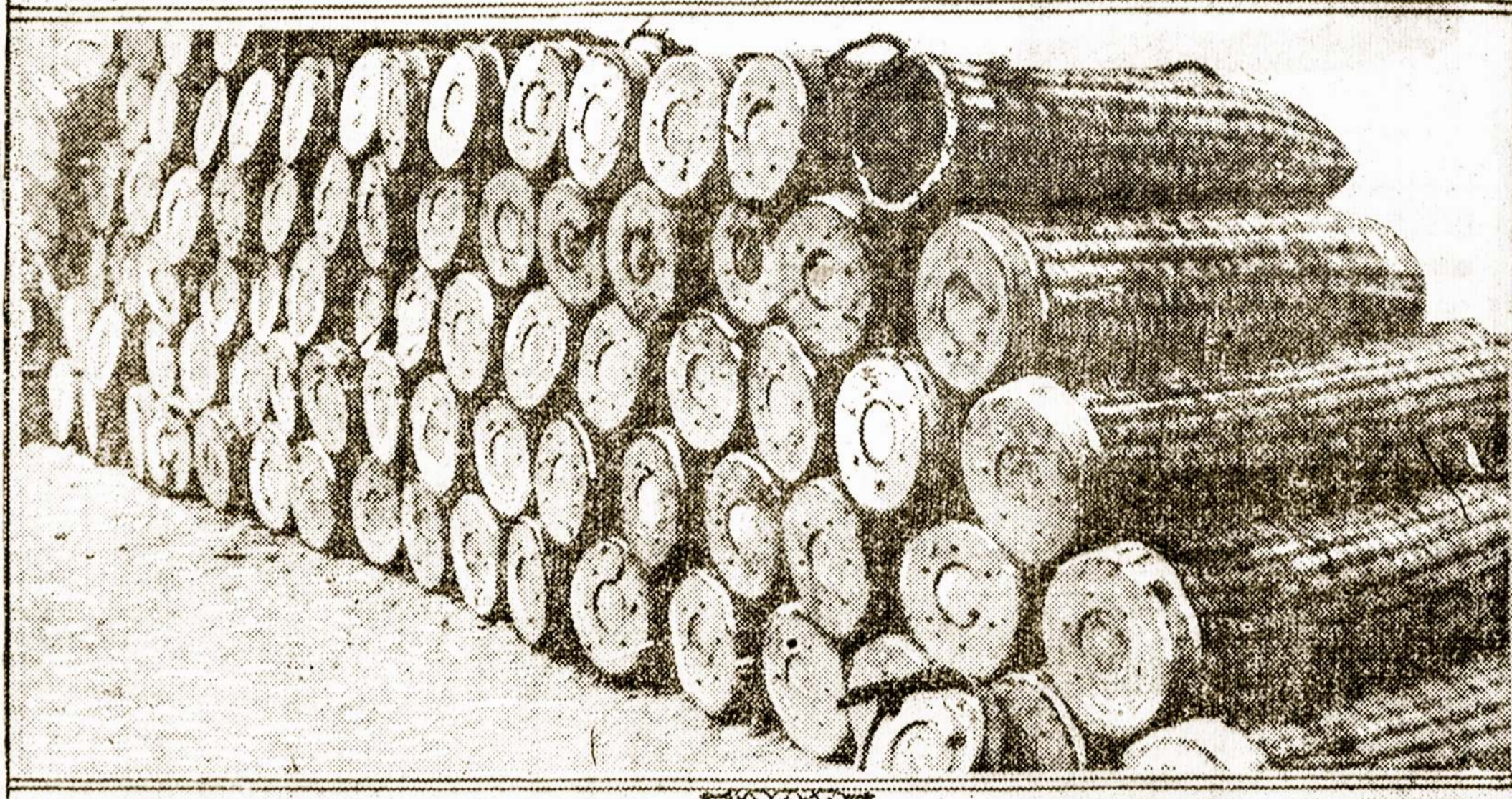
Anąsyk mes padavėme trumpą apskaitliavimą aukų gyvartimis, kurias turi šioje karėje Europos valstybės. Dabar pažvelgsime į pinigiską jų išlaidas.

Viduryje spalio mėnesio žinomas francūzų ekonomas Paul Leroy Beaulieu referate kurį jisai laikė Paryžiuje, suskaitė, kad, jeigu karė tęsis septynius mėnesius, tai ji kaštuos vienai tiktai Francijai 35, 00 milijonų frankų (7,000 milijonų dolerių). Kitų kariaujančių valstybių kaštai sieks po to, kai įvyks taika, ir reikės sutvarkyti finansus, išmokėti skolas ir t. t.?

Taip šeiminkaujama dabar, koliai karė eina. Kokiamėgi padėjime bus valstybės, jei karė tęsis, kaip ir reikės sutvarkyti finansus, išmokėti skolas ir t. t.?

„Kova,“ rašydama apie ginčą, kilusį Amerikos Darbo Federacijoje tarpe katalikiškųjų draugijų atstovo W. Smith'o ir Federacijos prezidento Gomperso, sako:
„Is Gomperso atsakymo Smitthui girdime, kad jisai pripažįsta būtinumą kovos priešais kapitalą, o tuo pačiu laiku (Gomperso) laikosi atstui nuo socialistų partijos — reiskia atima darbininkams galę apsiginti nuo plėšikų/politiskos kovos būdu. Juk kol šalies valdžia bus rankose kapitalo atstovų, patol darbas turi būti išnaudojimas kapitalo naudai. Gi darbininkams reikalaujant sau ekonominio pagerinimo, tie kapitalo atstovai ne tik įstatymų keliu, bet policija ir šalies kariuomenė slopina ir slopinti turi kiekvieną darbininkų pareikalavimą, kadangi valdžia stovi apgimime privatinės kapitalistų nuosavybės įstatymų. Gomperso ir jam panašių vadovų taktika veda prie vartojimo ekonominio teroro ir tų priemonių, kurios, kaip socialistiškojo judėjimo istorija pariparodo, neatneša darbininkams jokios naudos, bet kaip tik priešingai.“
Patvirtinimui tos minties, kad atmetimas politiskos kovos veda darbininkus prie teroro ir kitokių atkaklių, bet nepasekmingų kovos būdų, „Kova“ nurodo brolių McNamary pavyzdį.

Skotijoje kunigai pagalios pritarė visuotino seimo idėjai, bet jie nori taip padaryti, kad seime turėtų didžiumą jų šalininkai. Tuo tikslu jie daro įvairiose lietuvių kolonijose susirinkimus, kuriuose jie stengiasi su pagalba daktarų pervaryti savo kandidatus į seimą. Atsisaukime, po kurio pasirašo vienas bepartyvis, vienas parapijos narys ir vienas socialistas ir tilpusiam 31-

Photos copyright, 1914, by American Press Association.

Vokiečių kareiviai eilėse prieš karališkąjį palocių Brusselyj, Belgijoj. Apačioj: kruva tuščių makščių nuo 16 ir pusės

sijoje, kuri išleido jų apie 1600 milijonų.

am „Rankpelnio“ numeryje, minima apie vieną tokį susirinkimą:
„Glasgow'e buvo išrinkti du žmonės, kun. Šveistrys ir p. Le-...“

Apzvalga

„Šalin rėkšmai — reikia darbo!“ šaukia „Vienybė Lietuvių.“ Ir todėl ji kovoja socialistus „piemenimis“ ir pataria visuomenei neduoti aukų Lietuvos Šelpimo Fondui, kaip grynai „socialistiškai“ įstai-
Well — jeigu organizacija, kuri renka aukas pašalpai nukentėjusiųjų nuo karės yra socialistiška, ir jeigu agituoti prieš tokią organizaciją ir kolyti priešingos partijos žmones piemenimis — yra tautiškas darbas, tai labai puiku. „V. L.“ gerai išaiškino koks yra skirtumas tarpe socialistiško ir tautiško darbo.

„Laisvė“ pastebi, kad tautininkų pagyrai, buk jie moką pasirinkti teisingesnį kelią, negu kraštutinės partijos, yra tušti, kaip ta barškančioj staitinė. Neperėjo da dviejų mėnesių nuo to laiko, kada tautininkai įsteigė savo „bepartyviskąją partiją,“ o jų vadovai

„Rankpelnio“ numeryje, minima apie vieną tokį susirinkimą:
„Glasgow'e buvo išrinkti du žmonės, kun. Šveistrys ir p. Le-...“

„Šalin rėkšmai — reikia darbo!“ šaukia „Vienybė Lietuvių.“ Ir todėl ji kovoja socialistus „piemenimis“ ir pataria visuomenei neduoti aukų Lietuvos Šelpimo Fondui, kaip grynai „socialistiškai“ įstai-
Well — jeigu organizacija, kuri renka aukas pašalpai nukentėjusiųjų nuo karės yra socialistiška, ir jeigu agituoti prieš tokią organizaciją ir kolyti priešingos partijos žmones piemenimis — yra tautiškas darbas, tai labai puiku. „V. L.“ gerai išaiškino koks yra skirtumas tarpe socialistiško ir tautiško darbo.

Apzvalga

„Šalin rėkšmai — reikia darbo!“ šaukia „Vienybė Lietuvių.“ Ir todėl ji kovoja socialistus „piemenimis“ ir pataria visuomenei neduoti aukų Lietuvos Šelpimo Fondui, kaip grynai „socialistiškai“ įstai-
Well — jeigu organizacija, kuri renka aukas pašalpai nukentėjusiųjų nuo karės yra socialistiška, ir jeigu agituoti prieš tokią organizaciją ir kolyti priešingos partijos žmones piemenimis — yra tautiškas darbas, tai labai puiku. „V. L.“ gerai išaiškino koks yra skirtumas tarpe socialistiško ir tautiško darbo.

„Laisvė“ pastebi, kad tautininkų pagyrai, buk jie moką pasirinkti teisingesnį kelią, negu kraštutinės partijos, yra tušti, kaip ta barškančioj staitinė. Neperėjo da dviejų mėnesių nuo to laiko, kada tautininkai įsteigė savo „bepartyviskąją partiją,“ o jų vadovai

„Laisvė“ pastebi, kad tautininkų pagyrai, buk jie moką pasirinkti teisingesnį kelią, negu kraštutinės partijos, yra tušti, kaip ta barškančioj staitinė. Neperėjo da dviejų mėnesių nuo to laiko, kada tautininkai įsteigė savo „bepartyviskąją partiją,“ o jų vadovai

ta stengiasi inteikti savo „kultūrą“ pasaliui; bet prabos, kurias jos dabar rodo, yra pusėtinai apipuvusios. — American Socialist.

ARŠIAUS UŽ VODKĄ.

Rusijos caras atliko vieną gerą dalyką. Jisai panaikino vodką. Bet jisai galėtų padaryti vieną dar geresnį dalyką — panaikinti save. — American Socialist.

IŠ LIETUVOS

NAUJI MOKESCIAI.

Visų valstijų izdo ministerijoms labai rupi, kur gauti pinigų didelėms karo išlaidoms. „Nov. Vrem.“ apskaito, kad Rusijai karas kaštuoja kasdien 10 — 15 milijonų rublių, taigi mėnuo 300 — 400 milijonus rublių. Drauge gi per karą sumažėja prekyba, pramonė, taigi ir įplaukos į valstijos izdą. Delei karo nutarta kiek galima sumažinti išlaidas kitiems reikalams, bet tokiuo budu bus sutaupyti tik apie 300 milijonų rublių. Tuo tarpu gi užsidarius sienai iš vakarų, sumažėjo jėigos už muitą, sumažėjo pelnas iš geležinkelio, nebebus šiais metais didelio pelno iš degtinės pardavinėjimo. Taigi reikia įvesti kitus naujus mokesčius.

Kaikurie mokesčiai kaip anai už pačią, telegrafą, jau ir dabar padidinti. Neseniai pinigny ministerijoje buvo sušaukta taryba apsvastyti klausimo delei įvedimo naujų mokesčių. Kėtinama įvesti naujus mokesčius: 1) ant cirkų ir kitų pasilinksminimo viety, 2) ant knygų leidėjų, 3) ant garlaivių, eldijų, 4) ant dirbtivių laivų statymo ir taisymo, ir ant kitokių prekybos ir pramonės įstaijų.

Beto kėtinama įvesti dar mokeskis nuo pelno, padidinti mokeskis nuo žemės, kaikurie gerbiniai mokesčiai; akcizas nuo degtukų.

Iš „Vienybės.“

RYGOJE

Rygos (Lyvžemės) gubernatorius praneša, jog į Finiškąją ir Rygiškąją įlanką, spalio 4 d. tapo užginta įvažiuoti ir išvažiuoti komercijiniams laivais, nes minėtos įlankos tapo minoms apstatytos, kad kokiam nors atsitikime esant, priešai (vokiečiai) negalėtų su savo karės laivais Rygos bombarduoti.

Miesto valdyba dabar išduoda kasdien kareivių šeimynoms 5200 porcijų viralo, vertės 520 rub. Nuo pat pradžios karės ligišiol — per 2 mėnesių, miesto valdyda išleido už valgių kareivių šeimynoms ligi 3,500 rublių.

Karaliaus miške ištremtųjų vokiečių namai tapo užimti sužeistųjų kareivių gydymui. („Rygos Nauj.“)

Naujas lazaretas pradėta intaisyti Rygoje del 25 tukstančių sužeistųjų. Centraliniame kaļėjime jau baigiama intaisyti lazaretas del 3000 lovų. Masivoje esą intaisyta lazaretų del 175 tukst., o Vilniuje del 20 tukstančių sužeistųjų.

Lazarete prie Hospitalio gativės N 28 randasi lietuviai: Sidabras Domininkas, Vieksnių par., Jasovičius Boleslovas, Eišiškių par., Filipas Matvijevičikas Adamovičių par., Bron-

Pieckonis, Valkininkų par., Mažeikis Juoz Vainuotos par., Stancas Klemensas Žagarės par., Bendzius Vinc. Sartininkų par., Januševičius Pov., Vabalninkų par.

Siame lazarete labai mažai kas lankosi, nes niekas jo nežino, nėra išdėto jokio Raudonojo Kryžiaus ženkl.

Kareiviams labai reikaingi baltiniai, nes jie dar dėvi tais pačiais drabužiais, kuriais išėjo karan iš namų.

VOKIEČIAI NAUMIESTYJE.

Čia vokiečių kariuomenė pridirbo daug nuostolių, o ir savo žiaurumo pusėlinai parodė.

Įnėje miestan, tuoj ėmė plėšti sankrovus. Plėšė, neaplenkdami, nė vienos. Iš pradžių kareiviai rinkosi kas jiems tinkama, o likusius daiktus ir prekes krovėsi sau vežimuosna iš anapus atvažiuosieji gyventojai vokiečiai. Nieko negelbėjo nė savininkų protestai. Išplėšė ir vaisting. Nepasitenkinę sankrovomis plėšė ir šiaip miesto gyventojus.

Apsidirbę su miestu-leidosi, kaip kareiviai taip ir gyventojai artimuosna kalnuosna. Ten-gi plėšė kas jiems patinkama: gyvulius, maistą, drabužius, pašarą ir t.t. Taip tęsėsi ištisas kelias dienas. Po to vokiečiai-gyventojai jau nevažiuavo plėščių, bet užtai kaip miestą, taip ir kaimus, ypač Vilkaiviškio linkui užgėlė, lyg amarus, vokiečių kariuomenė, kurią gyventojai turėjo užlaikyti ir dar nebet kaip...

Prasto valgio nevalgydavo, bet duok jiems paukštienos, ir dar nebetkokios: iškeptos, ištaisytos — kaip kokiam pirmos rūšies restorane.

Valgo nemažai ir nuolat. Žmonės taip ir kalbėjo: „tai tikrai tie prusai į pilvą intikėję.“

Bet kiek valgyje vokiečiai išlepinti, tuoj pamatėm ir pirmo su jais susitikimo. Kaip tik vokiečiai įėjo Naumiestin, tuoj puolėsi reikalauti valgyti, buvo baisiai alkani, kaip patįs prisipažino, bent tris dienas nevalgė. Duodi jam duonos, — griebia ją su gadumu, bet dar prašo, kad užteptum jam ir sviesto...

Mieste nebuvo tokio namo, kuris nebuvo buvęs užimtas kareivių ar oficerių. Gyventojas džiaugėsi, jei dar gavo sau kampelį kur virtuvėje, ar kitur.

Miestui kontribucijos tečiaus neuždėjo, nes, tiesa, nebuvo nė ant ko uždėt: iš 5 tukstančių miesto gyventojų, liko nedaugiau kai šimtas — kitas, negaugiau, o iš turtingesniųjų, be kunigų — ir nieko.

Kur tai nutruko (pasakoja buk patįs nutrukę) telefono viela — tuoj suėmė kunigus ir vargonininką, grasdindami sušaudysią, o paskui nors ir nešaudė, bet ištisi dvi savaiti, kol tik buvo Naumiestyje, laikė juos mieste, niekur neišleisdami, kaip užstovus. Už antro karto vielos nutrukimą ar šiaip ką pagrasinio iššaudysią visus gyventojus.

Miestiečiai, matydami tokį vokiečių žiaurumą, kas galėjo išbėgiojo.

Oficeriai reikalavdavo nuo gyventojų imties prieš juos kepure, o nenusiėmusius mušdavo. Nakčiai duri užrakinti irgi budavo pavojinga, nes kareiviai visviena išlauzdavo, o gyventojai tekdavo kančių. Jau nus vyrus tyrinėdavo, kas per vieną ar nėra kartais šnipai, kada reikia eiti į kariuomenę ir t.

Kiekviena kariaujančioji tau-

Mieste įvedė savo tvirką. Žydų rabiną, kaip žinantį vietos kalbas privertė pildyti bulnistro priedermes.

Oficialiai nieks už nieką nemokėjo. Kartais išduodavo kvitas, bet dažnai neturinčias vertės, be antspaudo. Pasitaikydavo ir tokių kvitų: "su šituo žmogum pilnai viskas atsitaista." Reiškia išduodavo tam, kad prigavus ir tam tarpui nuraminus vokiškai nemokantį žmogų.

Atsitikdavo dar keistesnių "atsilyginimų." Musų namuose visas dvi savaiti išbuvo apie 100 kareivių ir keli oficeriai. Ką galėjo, tai iš musų naudojo. Išeidami oficeriai pasakė: "Šit mes su jumis atsilyginam: paliekam jums dvi patalini, kečius pagalvius ir lovą..." O tie visi daiktai tai atnešti iš tų pačių namų aukšto, kur gyveno vienas valdininkas lietuvis, karės laike išbėgęs Rusijon...

—Žymesnius, ar tai savo padėjimu ar rubais persekiudavo. Taip, vieną klieriką sumušė ir plukdė per Sešupę, vieno studento vos nesusiūdė ir t.t. Nerį ko jau kalbėti, žinoma, apie paprastąjį to žmogaus užgauliojimą.

Buvo metama ir dalinama žmonėms atsišaukimų, kad niekuo negelbėti rusų armijai ir nekenktų jiems. Kitaip busią sušaudyti. Atsišaukimai parašyti taisyklinga lieuvių kalba. Buk tai dalinę ir tokių atsišaukimų, kurie po kareivį padėję lietuviams laisvės, karių katalikų ir t.t. Žmonės taip j tai atsiliepė: "Nuo vokiečių gausi tiek, kiek nuo gervės pienol..."

Dalino dar vieną originalų paveikslėlį: "Viduryj Cėnstakavos Dievo Motina iš kairės Vylius II, usus užsiraitęs, iš dešinės Popiežius Leonas XIII su tam tikrais parašais, kitoje pusėje giesmė "Salve Regina."

Vokiečių kariuomenė taip įgriso žmonėms, kad jie akis pražiūrėjo belaukdami ir nesulaikdami rusų. Galop, susilaukę bučiavo juos, lyg kokius išvadotojus ir vaišino kuo galėdami, atiduodami paskutinį kąsnį, kurį dar pasisekė nuo ėdunų vokiečių užslėpti. —"Šiandien mums lyg ir Velykos!" — sveikino žmonės vieni kitą.

Vokiečiams išsinešinus daugelis pasiturinčiųjų ukininkų ir miestiečių netik ką neteko savo turto, bet daugelis neturi nė ko valgyt, turi pilnoje prasmėje to žodžio badauti. Iš-tisi kaimai išdeginta... Jei gyventojai nesusilauks greitos pagalbos maistu, rubais, galim laukti baisyj pasekmių!...

Zigmas Žvilkas.

NEVARENAI, (Tel. apskr.). Pas mus buvo labai išsiplatinęs girtuokliavimas, ypač tarp jaunimo. Girtuokliaujančių tarpe netruko ir moterų.

Prieš karę mes buvome nutarę uždaryti monopolį ir išrinkę tris vyrus, kurie rūpinęsi musų nutarimo vykinimu. Bet girtuokliai tik juokėsi iš tokio musų nutarimo.

Kareivį prasidėjus, tapo uždarytos visos girtybės įstaigos. Žmonės laikosi dabar daug padariau. Šventadieniais nematyti daugiau nei besivoliojančių purvyne, nei kruvinų (mat, kaip degtinės nebėra, tai nei mušties nebereikia).

Vaikai ir pačios nebežino nė kam bedėkoti už girtubės įstai-gų uždarymą, nes del vyro ir tėvo girtuokliavimo liuoba jie daug nukentėti, o girtuokliaujančių skaičius vis didėjo. Neatsilikdavo nė rusai kolonistai,

GERMAN NON COMMISSIONED OFFICERS RECEIVING ORDERS © 1914 BY AMERICAN PRESS ASSOCIATION

Nepaskirtieji vokiečių oficeriai gauna paliepinimus.

nė vietiniai gyventojai, žemaičiai.

Uždarius monopolį net buvo pradėję kalbėti, kad kažki-koks girtuoklis, negaudamas nė lašo degtinės, numiręs, tečiaus, matyt, kad nustojusieji gerti yra daug sveikesni ir darbuojasi daug geriau. Žinoma, tebėra daug tokių, kuriems vis rūpi, kaip pragerti skatikas. Tarp jų ėjo garsas, kad tuomet ir tuomet vėl atidarysią monopolį. Tečiau toks jų noras vis neišpildydavė ir atliekamas skatikas prisieidavo aukoti Raudonamjam Kryžiui. Bet kai-kurie degtinės mėgėjai surasdavo būdą pašalinti jos trukumą. Aš pats mačiau viename miestelyje, kaip du žmogų rudomis sermėgomis, išblykskusiais veidais gėrė anodiją įsipildami po lašelį į kvaso stiklinę. Net galitū buvo žiurėti... "L. U."

KURSĖNAI, Šiaulių apskr., Karas, Mokykla, Monopolis. Nuo rugsėjo 23 d. iki spalio 1 d. čia nuolat atsimušdavo nuo karės lauko šuvių atbalsiai, dabar tik retkarčiais dar diržiam, bet mažiau. Nuostabus čia valstiečių ramumas, dargi laike suirutės — panikos rugsėjo 4 ir 5 d., kuomet daugumas valdininkų ir šiaip inteligentų buvo pasirengę sprukti, jie, šypsodami, kalbėjo apie derlių, grūdų kainas ir t.t., tik retas prisimindavo, kad metas jau slėpimuisi duobes kasti. Kiti gi juokėsi: — "Stipraus alučio paidarysime—vokiečiam galvas apsvaiginsim."

Iššaukus kariuomenės vyresnįjį mokytoją p. Vokietaitį ir kitus čia mokslas liaudies ir ministerijos mokyklose sustoję ėjęs. Pasilikęs gi vienas mokytojas Kazlovas nieko neveikė, pasiteisindamas tuo, jog algos nebeauga.

Monopolį ir smukles uždarius, miestelis tarytum kitame sviete atsidurė: muštynės, peštynės visai išnyko, tik aludinkai nerimastauja, nežinodami, koks jų tolimesnis likimas. 9 š. m. buvo monopoliaus "laidotuvės": mat, išvežė Tėliųj dirbtuvės sankrovon degtinės liekanas.

Pasklido gandas, jog tą dieną duos "atsigavėt" ir "užsigavėt" nenai nebragauto "skystimėlio." Žmonių prisirinko, kaip į laidotuves, nemažai, bet veltui: gavo tik tie, kurie pasirūpino gauti gydytojaus palū-dymą, kad ištikrųjų spiritas, kaip vaistas, reikalingas jų sveikatai. Kazys Zubauskas.

PILVISKIAI, Mariam. apskr. Vokiečiams pasitraukus, teko man buti Pilviškiuose. Pilviškiams būvė uždėta 5,000 rb. kontribucijos. Visa tai butų kritę ant vietos aptiekiaus, klebono ir kelių žydų, kurie liko neišbėgę.

Bet klebonui šiaip taip pasisekė vokiečių atsiprašyti, ir jie pradėjo nusileisti: užtekis, girdi, ir mažiau, o jei gerai elgsitės, tai kitus dovanosime.

Tuomet tie keli žmonės sumetė 500 rub. ir surinkę rubų inteišk vokiečiams. Pinigus priimė. Rubus sugrąžino.

Sykj, vokiečius užklupus kazokams, jie atplėškėjo į miestelį vidurnaktį, išsitempė vietos kleboną iš lovos apvilkę ilgais rubais, išsivedė su savim ir pasirinkę tinkamą vietą pasistatė priešakyj savęs. Ko tai laukė. Tuo tarpu priėjo vokiečių oficerius ir pasiūnėdėjo su kareiviais Tuomet vienas kareivis nuvedė kleboną atgal klebonijon, linkėdamas jam saldaus miego...

Beto sykį reikalavo nuo jo, kad jis per pamokslą pagarsintų žmonėms, kad jie eitų imti iš jų dalinamojo Cėnstakavo Dievo Motinos paveikslėlio su kareiviu.

Tuomet klebonas paaiškino, kad čia žmonės lenkiškai nesupranta (mat, paveikslėlis buvo lenkų parašais) iš to nebus naudos. Pas daugelį miestiečių ir kaimiečių buvo apsisostę vokiečių kareiviai. Daugumai pridirbo daug eibių. Išvedė ir papjovė gyvulių, sušėrė pašarą, atėmė maistą.

Miestelis išliko sveikas, tik dalis krautuvijų išplėšta.

Žmonių padėjimas, atsiradusių tarp dviejų priešininkų, buvo labai sunkus, nors ir butų jie bešališkiausi. Viename vokiečių skelbime buvo taip parašyta: "vietiniai gyventojai už pagelbėjimą savo kariuomenei bus baudžiami mirčia..." Tai-gi pakliuvus tarp kujo ir prie-kalo, prisieidavo kuriam ir gerai nukentėti, net ir savo gyvybę paldydėti... Zigmas Žvilkas

ŠIAULIAI, Kauno g. Šiaulių apskrčio liaudies mokyklų inspektorius išsintinėjo visiems savo apskrčio mokytojams užkvietimą, kad jie rinkytų iš vietos žmonių aukas įvairiais daiktais: drobė, skalbiniais, pape-rotais ir t. Visi tie daiktai turi buti paskui atsiųsti jam, kaipo "Raudonojo Kryžiaus" įgalio-tiniui.

Vokiečių kalbos gresmė. Petrogrado miesto viršininkas išleido įsakymą, kad visose prekybos įstaigose butų iškabinėti skelbimai "prašom nekalbėti vokiškai." Tokie pat skelbimai busią iškabinėti tramvajuose, teatruose, bankuose ir kitose viešose vietose. Iškasos gi, vokiečių kalba rašytos, užteptos baltais ir juodais dažais, dabar visai nuiminėjamos.

Laiškai iš Lietuvos

Pranas Bendžiaitis, Greičių sodž., Jurbarko valšč., Rasei-nių pav., rašo savo-brolinui Jonui i Chicago, Ill.

Negalėjome pirmiaus parašyti, kadangi počas ir telegrafas buvo išsikraustęs ir Jurbarkas buvo vokiečių užimtas, bet dabar jų nėra, o počas ir telegrafas vėl sugrįžo.

Nuo armotų staugimo net apkurto. Musų bažnyčioje kulka išlindo per sieną, bet nieko nepažeidė. Bet apie karę mes nieko negalime rašyti, kitaip laiškas nenuėitų.

Dieve, gelbėk nuo vokiečių skerdynių, bet jie kol-kas musų kaimui nieko nepadarė.

Atsiuskite man lietuviškų laikraščių iš Amerikos.

Mes turime išsikase tris urvus kieme, kaip pradeda šaudyti, tai sulendam i juos, o kaip nutyla, tai vėl išlendam.

Mes nieko nenorime, nei turty, by tik išliktumem gyvais.

VOKIETIJA ATLYGINO LUXEMBURGUI.

PARYZIUS, Nov. 30. — Iš Bordeaux laikraščiui Tems pranešama, kad Vokietija užmokejus Luxemburgo kunigai-kštystei \$37,500, kaipo atlyginimą už praleidimą vokiečių kariuomenės per Luksemburgo žemę.

Europos moteris atsakysiančios gimdyti, jeigu jų vaikai turės buti paverčiami kanuolių mėsa. Su šita žinia atvažiavo Amerikon Anglijos sufragistė F. W. Pethwick-Lawrence, Pankhurstienės draugė. Tą patį pasakojo Rusika Schwimmer, taptautinės moterų sąjungos sekretorė.

POLEMIKA.

ROCFORD, ILL.

Dar dėlei buvusio vakaro.

Aš patemijau dvi korespondencijas iš šio miesto, kuriose yra prasilenkta su teisybe.

Kanklietis "N." num. 108 rašo, kad "Lizdą naminio liuto" lošė gabiausi artistai. Mes neturime jokių gabių artistų, bet visi tie patys darbininkai.

Antrasis gi, Sirduk, ("N." nr. 120) rašo, kad buk tik sudar-kė veikalą. Tas neteisybė. Aš mačiau daug blėgesnių lošimų ir kurių dar taip nesmerkia. Turbut jis yra Ratelio priešų, kuriam jeigu kas nepaliko, tai tuoj nori aukštyn konomis apversti. Visi lošė ne taip jau blogai, kaip tasis korespondentas rašo. Jis be to sako, buk viena mergina niekad negali buti gera aktore. Tas netiesa. Ji lošė gerai, savo rolę išmoko ir visuomet publiką užganedino.

Publika ne delei lošimų neatsilankė, bet delei bedarbės. Jau pirmiaus dvi draugijos rengė balius ir turėjo pridėti, o čia dav S. P. Liet. Jaunimo Ratelis Jame vakare uždirbo apie \$15.00.

North Side Lietuvis.

Tą patį rašo ir kitas korespondentas p. P. G. Aleksynas. Beto jis pridurią, kad tą veikalą mokinosi vos 4 savaites, o ne vienus metus, kaip tai rašo Sirduk. Red.

TERRE HAUTE, IND.

"N." nr. 120 169 kp. narys kritikuoja mano korespondenciją ir sako, buk aš apsilenkęs su teisybe.

Jis nenori prisipažinti, kad girtuoklystė pavėrgė pusė narių. Gal ir randasi minėtojų kuopoj vienas antras narys, kuris nevarvoja svaigininčių gėrimų, bet jų reikia su žiburiu jieškoti.

Kad pirmiaus daugiau narių prigulėjo prie kuopos, tą parodo kp. knygos, nors tuosyk daug mažiau lietuvių čia gyveno. Tuosyk kuopa istengė surengti prakalbas, kuriose T. Kučinskas kalbėjo ir labai nusistebėjo, kad šį kartą publikos buvo daug mažiau negu pirmą sykį.

Toliaus 169 kp. narys sako, kad aš norėjęs kuopą suardyti: Dalykas buvo taip. Man sugrįžus i Terre Haute ir radus kuopą nusilpusią, norėjau vėl ją atgaivinti. Bet jau antrame susirinkime mane vienas narių apšmeizė. Kiti nariai nieko jam už tai nesakė. Tuosyk aš pareikalavau trečiųjų teismo. Trečiųjų teismas at-rado jį kaltu, bet kuopa kaltę davanojo. Apie už savaitės per kitą vaikina gavau nuo mi-nėto nario užkvietimą sekančio turinio: "Kviečiame A. K. i diskusijas. Tema bus, mano ir jo gyvenimas."

Maniau kad jis vardu kuopos kviečia, bet atėjęs nurodyton vieton patyriau, kad tai jo paties suman-nyta. Aš nuo tų "diskusijų" atsisakiau. Tuosyk mi-nėta ypata kvietė mane i lauką mušties. Aš pasakiau, kad pasijieškotų lygaus ir išėjau. Sekančiame kuopos susirinkime aš nuo jos atsisakiau.

Toliaus 169 kp. narys sako, kad yra ir tokių stubų, kuriose bačkos dar nebuvo. Aš nesakiau kad kiekvienoj stuboj tas buna. Pagalios jie prieš taktiją žinią neprotestuo-ja ir užtaria bačkinius. Bet

patįs priminkitę 1913 m. rudenį, kur ir jus patįs dalyvavot prie bačkų ir vieną jų iustūtinę vienas jų ėjo rinkti aukas kitai bačkai.

Neužmirštama pagirti mano gerą balsą—aciū, tik gaila, kad jis to balso negirdėjo karčia-moje ar prie bačkos.

Daugiau jau neatsakynėsiu. Jeigu pataikė savo kritika tiesiai i mano ypata, gali pataikinti ateiti i mano namus ir ten pasikalbėti.

Melinakės Vaikinas

Korespondencijos

ROCFORD, ILL.

Atsidarė kooperacijos krautuvė.

Jau bus metai, kaip Rockfor-de susitvėrė draugija uždėji-mui kooperativiškos valgomų daiktų krautuvės.

Lapkričio 20 d. tą krautuvę jau atidarė. Per šias dienas apyvarta siekė \$60.00 i dieną. Kasdien atsilanko vis daugiau žmonių ir daugelis perka šerus. P. G. Aleksynas

Chicagos žinios

INDOMAUJENTIEMS LIETUVIŲ LITERATURA

Manau, kad Chicagoje gali rasti bent keletas žmonių, kurie norėtų arteliau pastudi-juoti lietuvių literaturą. Verta butų tuo užsiminti, ir tuo tiks-lu sudaryti lietuvių literatūros seminariumą. Kas to norėtų, malonės man pranešti šioj savaitėje.

Kl. Jurgelionis
3327 Lowe ave.

"APŠVIETOS" VAKARAS.

Pirmas vakaras naujoje A. Ol-szewskio svet., 3138 S. Halsted St., parengtas Liet. Moterų Dr-jos "Apšvieta" 28 lapkr., nusi-sekė pusėtinai. Žmonių iškar-to prisirinko nedaug, bet pro-gramą bepildant suplaukė tiek, kad ir pats A. Olzewskis vos tegavo sėdynę.

Programą atidarė ponis M. Olševskienė su trumpu paaiški-nimu Liet. Moterų Dr-jos "Apšvietos" tikslo, kviesdama lie-tuves prigulėti draugijon. Po jai kalbėjo moterų klausime ponis M. Jurgelionienė. Savo trumpoje kalboj ji pabrėžė ko atvažiavė Amerikon lietuvai-tės turi pirmiausia pramokti, kad palengvinus savo ekono-minį būvį, butent, vietinės kal-bos ir kokio nors amato ir su laiku stengties patapti šios šalies pilietėmis, kad tuomi padė-jus vyrams panaikinti šį dole-rio-vergijos surėdymą ir įvyk-dinus prakilnų—ideališką. Kal-ba žmonėms patiko.

Po prakalbai sekė muzikališ-kaivokališkoji koncerto dalis, monologas ir pora deklamaci-jų.

Muzikoje atsižymėjo O. Pa-culat—solo fleita, nors ir kiti atliko savo dalis atskandini.

Dainos (trio ir duetas) išejo labai gražiai. Monologas "Sykstuošis" irgi pavyko neblogai. Kiek silpniau buvo deklamavimas. Viena deklamatorė, pzd., minėdama širdį, rodė ją pirštu po kaklu; kita gi vieton "brolėliai" sakė "brolėliai." Rods, tai ne didžiausi trukumai, bet geistina, kad kitą kart ir tųjų vengty. Abelnai svečiai užsiganėdino koncertu. Tik kaiku rie stebėjos, kad p. Olszewskis staitė, staitė ir tokią mažą svetainę Bridgeporto lietuviams pastatė. Negalima esą žmoinškai ir pasiūkti. Rods, apacioj, sako, bus didelė salė, bet tai teatrums, o ne šokiams. J. S.—s.

KAS JI UZMUŠE?

Policija mano, kad Juozas Szymanski buvo užmuštas ir įmestas upen, tai dabar įjieško jo kuno Čalumet upėje.

J. Szymanski, 34 metų vyras, rengėsi vesti našlę Wielgorodzkiene, gyvenančią Burr Oak, 12336 So. Ashland ave. ir turiančią nuosavybės vertės \$10,000. Keturgo vakare našlė prašė Szymankio, kad pasilikty pas ją nakvoti. Jis pasilikio. Iš ryto kambarį kuriame jis nakvojo, ji atrado tuščią, o sienas ir grindis apstaškytas krauju.

Policijai pradėjus tą dalyką tyrinėti, pasirodė, kad Wielgorodzkiene du sunu, vienas 18 metų, kitas 21 metų, buvo labai priešingi tam, kad jų motina ištekėtų už Szymanskio, dvidešimčia metų už ją jaunesnio vyro. Abudu broliu policija suareštavo. Jaunesnysis papasakojo, kad jiedu broliu varė Szymanskį iš motinos namų, ir jis išeidamas buk pasakė, kad einą pasiskandinti. Prieš jam išėjant, jiedu mušė jį lazdomis. Szymanski, sako, jų šeimynai padaręs baisiai daug blėdies. Prieš policiją jaunesnysis Wielgorodzki pasirodė, kaip jis baisiai yra įtužęs ant Szymanskio. Jis sakė, "kad a ščia jį turėčiau, aš užmuščiau jį, užmuščiau, užmuščiau. Jis užmušė mano tėvą, nors aš to negaliu darodyti."

Policija taria atkasti senoj Wielgorodzki lavoną, ir apžiūrėti, kaip jis buvo numiręs. Vyresnysis Wielgorodzki, kuris yra vedęs ir gyvena 4420 So. Hermitage ave., policijai beveik nieko nepasakoja.

Ir Chicago šv. Kazimero seserų vienuolyno naudai pradėta rengti koncertus. Jų koncertas buvo vakar šv. Jurgio parapijos salėje. Programoje dalyvavo Pocius su Pociene ir dar dvejetas žmonių. Buvo parodytos taipgi vienuolyno auklėtines.

Šv. Jurgio parapijos parapijonai vis dar pruvojas su savo klebonu kun. Kriaučunu, — nori vietoj jo kitą gauti. Ir klebonas ir "revolucionierian" parapijonų atstovai dabar renka parapijonų parašas. Sako, kas daugiausiai surinks, to bus ir viršus.

Bedarbiams chicagiečiams Chicagos "gerbuvio" biuro vedėja ponja Meder norėjo gauti darbo ant Wisconsin farmų, bet jai buvo atsakyta, kad darbininkų Wisconsin farmeriai dabar nereikalauja, o kiek jiems reikia, tiek jie gauna pačioj Wisconsin valstijoj.

AUKOS.

Subatoje, lapkričio 28 dieną, 1914, L.S.S. 174 kp. turėjo parengusi prakalbas, kuriose kalbėjo T. J. Kučinskis apie dabartinę karę. Ragino taipgi prisirašyti prie L. S.S. 174 kp. Po prakalbų buvo renkamos aukos nukentėjusiems nuo karės lietuviams. Aukas rinko dr. gė M. Karpavičiūtė ir F. Zemaitis. Surinkta \$5.60. Iš to užmokėta už svetainę \$1.00 Likusieji perduota Naujienoms. Fondui.

(Aukų \$4.60 gauta ir pasiųsta L. S. Fondui. — Red.)

J. L. D. KL. VAKARAS.

Lapkričio 29 d., vakare Jaunųjų Lietuvių Dramatiškas Klubas, iš Melrose Park, parengė Meldazio svetainėje vakarą. Vakaro programos susidėjo iš teatro, monologo, Džian Bambos spyciaus, deklamacijos ir dainų. Klubo artistai sulošė vieno veiksmo komediją "Vienas iš mūsų turi apsviestiti." Rolės buvo atliktos gerai. Monologą sulošė p. K. Jurijonas tinkamai, tiktai vietonis judėjimai buvo lyg per daug nerviški. Džian Bambos buvo puikus ir publiką labai užganėdino; juokui ir delnų plojimui nebuvo galo. Extra padeklamavo eiles p. lė F. Sablickaitė — labai gražiai. Dainavo penki chorai, vienas po kito: Jaunųjų Lietuvių Dramatiško Klubos vyrų choras, L. S. S. 81 kp. Mišrus Choras, Mišrus Jaunųjų Lietuvių tautiškas Choras, Mišrus "Rutos" Choras, Chicago Liet. Socialistų Vyrų Choras. Dainavimas apskritai pavyko, bet pirmutinė daina kiekvienam chorui pasisekė gražiau sudainuoti, negu sekančios. Po dainų buvo šokiai. Žmonių atsilankė į vakarą apie keturi simtai. Y.

NEPASISEKĖ PLEŠIKAMS

Keturgo vakare, apie 7 val. J. Zanevičius gyvenantis prie 1700 Union Ave. ėjo namo; ties String St. ir Canalport Ave, užpuolė jį trys plėšikai. Vienas griebė jį iš užpakalio už gerkles ir norėjo užsmaugti, bet J. Zanevičius jaunas, pačioj sveikatoje ir blaivus, sugriebė vieną ir trenkė ant šaligatvio, paskui kitą. Plėšikai pabėgo, tik skrybelę spėjo nusi-nešt.

Tuo pat pačioj vietoj vėliaus ir kitus du lietuvių buvo pastoję, bet tie išitraukė ginklus ir plėšikai pabėgo. Lietuviai pasisaukė toje vietoje. Kareivis.

WEST PULLMAN.

Subatos vakare lapkr. 28 d. įvyko balius ir prakalbos, parengtos L. S. S. 235 kp. Publikos buvo pilna svetainė.

Vakaro programa nusisekė puikiai. Tvarkos vedėju buvo V. Pilypas. Kalbėjo drg. A. Sideravičius apie šiandieninį surėdimą. Kalba publikai labai patiko. Buvo ir deklamacijos, kurios nusisekė labai puikiai. Drg. Tilvikas deklamavo: "Nužudytas" ir "Draugams"; Pilypas — "Našlaičiai" ir "Tėvynė"; Petrusis "Darbininkai" ir J. Kussas — "Pažvelgus ten." Matyt, rengėjai stropiai ir energiškairengėsi prie vakaro ir visus žmones užganėdino ir pakėlė jų u-pą.

Butų gerai, kad daugiau to-8 — NAUJ kių vakarų kuopelė parengty. Darbininkas.

SUSIRINKIMAS.

"NAUJIENŲ" B-vės 18 gatvės distrikto šerininų susirinkimas bus serėdoje 2 d. gruodžio, 7:30 val. vak., "Naujienų" spaustuviėje. Malonėkite visi atsilankyti paskirtu laiku, nes yra daug reikalų apkalbėjimui.

Sekr. C. J. Tuskenis.

GAISRAS.

Subatoj kilo gaisras Stock Yarduose. Sudėgė Libbey, McNeil & Libbey skrynučių dirbtuvė, taipgi prie jos esanti gaisrininkų stotis. Niekas nesužeista. Dėlei to neteko darbo daug žmonių. Nuostoliai siekia \$100,000. A. P. G.

GRAND RAPIDS

Lietuviams "N-nų" emėjams.

Grebiamieji: iš priežasties mano išvažiavimo su reikalais į Chicago, turėjau palikti "Naujienų" išnešiojimą po priežiūra p. Kaušio. Jeigu kuris negavto arba kas kits atsitiko, meldžiu atleisti; kuomet aš busiu namie, bus išnešiojama vėl reguliariškai, kaip ir iki šiol. Su pagarba, J. Dementis.

Pajieškau dėdžių Antano ir Franc. Šašauskių, Kauno gub. Raseinių pav., Vizbarų sod. Fr. seniau gyveno Bookman Towne, o Antanas — Chicagoj. Jie patį ar kas juos žino malonės pranešti. Antanas Paulauskis 1615 W. 47th St., Chicago, Ill.

Jūsų Akys

Ar jos raudonos, asarotos, arba kašio uždegtos? Ar kenti nuo kataraktų—vandenpuolio, augimu nusilpnėjusių voku, žvairių akių ir kitokių negėrumų? Tamsta negali užvilkti gydymo, nes laikas brangus. Beveik visi akių negėrumai galimi išgydyti su laiku. Kuoilgiau atidėsi neduodamas joms greitos ir geros užžiuros, tuo labiau negėrumus padidinsi, kurie gresia dideliu pavojum Jūsų regėjimui.

17 METŲ ANT STATE GATVĖS.

Pavelykite man išgėzaminuoti Jūsų akių padėjimą dykai. Jeigu aš galėsiu pagelbėti aš pasakysiu taip; jeigu aš negalėsiu, atvirai pasakysiu, jogei ne. Aš Jums suteiksiu naudą mano 17 metų patyrimo, kaip akių specialistas ir mano sumanumą gydymui tukstantiems tokių padėjimų, kurie yra apleisti kitų.

Jūs negalite turėti nieko kito kaip tik okulistą, kuris pilnai nusimano apie akių padėjimą, taigi aš kaip tik tokį patarimą Tamstai duosiu. Mano reikalavimai labai maži ir lengvai galėsite padaryti sutartį.

DR. F. C. CARTER, M. D.

Specialistas akių, ausų, nosų ir visokių gerklės ligų.

Naujas No. 120 S. State St., 2-ros lubos, Chicago.

Valandos: nuo 9'ryto iki 5'po piet; Nedėliomis nuo 10 iki 12 dienos. Vienos durys į šiaurįs prie The Fair.

Pardavimui

PARSIDUODA dviejų augštų medinis namas, po 5 kambarius ant flopo. Gazai, cementinis pamatas. Raundas ant 47 gatvės netoli Racine Ave., Randos nėra \$240 i metus. Kaina \$1800. Atsiūskite:

J. McDONNELL 3622 California Avenue, Chicago.

NORIU GREITAI PARDUOTI

dali savo "Naujienų" Bendrovės \$8.00. Kiekvienas sėras vertas \$10.00. Perkantiems tuojaus atiduosiu speciališka kaina. Norintieji pirkti rakykite šiuo adresu:

J. ILGAUDAS

3234 W. 64th St., Chicago, Ill.

PARSIDUADA keturių kambarių namukas (cottage), su augštų basementu. Gasas įvestas ir visas geriausiai sutaisyta. Netoli Crane fabriky, puikiai brukayotos gatvės, kaina \$1350. Ant lengvų išmokėjimų. Atsiūskite past:

J. McDONNELL 3622 S. California Ave., Chicago, Ill.

Pigiai parduoda Salunus tirštai lietuvių apgyventoj vietoj ant kampo dviejų gatvekarių linijų. Parsiduoda iš priežasties išvažiavimo greitu laiku į kitą miestą. 2013 S. HALSTED ST., CHICAGO.

VISAI NE HUMBUKAS!

Jums gerai apsimokės atėiti į mano krautuvę, nes aš užtikrinu jus, kad aš jums sutaupyti pinigūs. Aš esu tikras likerų pardavėjas, kuris parduoda tiesiog jums iš fabriko. Tą darydamas aš sutaupau tris uždarius. Parodyti jums, kad aš kalbu tiesa, aš paduosiu žemiaus ketelį iš mano prekų ant gėrimų.

Ruska Vodka didelis butelis 65c—tai mano kaina, saliuuose jus mokate \$1.00.

Mažas butelis 35c, mano kaina, saliuuose jus mokate 50c.

Ruska Nalifka mano kaina 45c, saliuuose jus mokat 75c.

Tyra Ohio Katawba. Grape Juice pilnos kvortos mano kaina 45c., saliuuose jus mokate 75c.

Tyra Rock & Rye degtinė mano kaina 50c., saliuuose jus mokate 75c ir \$1.00.

"Lemon Huron, Peach and Honey" geras gėrimas nuo kosulio ir šalčio mano kaina 65c., saliuuose jus mokate \$1.25 už tas pačias pilnas kvortas.

"Old Taylor Whisky" 90c., pas mane.

"American Pride Whisky" 75c pas mane.

Degtinės: Aš turiu degtinių nuo \$1.50 iki 3.00 už galioną. Ir aš gvarantuojų sutaupyti jums nuo \$1.00 iki \$2.00 ant kiekvieno galiono degtinės, kurią pirksite pas mane.

Vynai: "Tyras Senas California Port Wine" mano kaina yra \$1.00, jus kitur už tą patį mokėsite po \$2.50.

Mano labai Senas Port Wine lyginasi importuotam vynui, aš parduodu už \$1.50 ir \$1.75.

"Baltas Port Wine" geriausias už \$1.50.

MANO PASULYMAI NEGALI BUTI PERVERSITYTI. AŠ DAVIAU JUMS GERIAUSIUS.

Jeigu jus ateisite pas mane tik vieną sykį, jus ir vėl atsilankysit. Nepamirškite, mes laikome išpardavimą kiekvieną dieną. Mes pristatome gėrimus greitai į visas dalis miesto uždyką.

H. B. Silverman ABELNĀS LIKERIŲ PARDAVEJAS 3322 SO. HALSTED ST., Tel. Yards 4412.

DR. E. F. NAPIERALSKI,

Gydytojas ir Chirurgas

Valandos: išryto iki 10 val., vakare—

nuo 6 iki 8 val.

1659 WEST 18th ST.

DR. THOMPSON

Daktaras ir Chirurgas

BRIDGEPORT, CONN.

1128 Main Street,

Kalbama lietuviškai.

KELIAS Į APSVIETĄ.

Geriausias kelias, kuriuo žmogus gali žengti prie apšvietos, yra skaitymas "JAUNIMO SAPNŲ." Nes "Jaunimo Sapnus" išleidžia ir redaguoja Amerikos gambiausi ir mokyčiai lietuviai studentai. Jie rašo į juos visokių straipsnius ir prelekcijas iš įvairių mokslo šakų, kurias jie studijuoja. Taipgi "Jaunimo Sapnus" rašo ir kiti gambiausi lietuvių rašėjai. Taigi skaitydami "Jaunimo Sapnus" jūs gausite geriausių dviasikų peną, kurio negali suteikti nei jokis kitas laikraštis ar-magazinas. Dabar ką-tik išėjo iš spaudos jubilėjimas "Jaunimo Sapnų" numeris didžiai padidintas ir pagražintas puikiais straipsniais. Pavienis numeris galima gauti už 25c. Užsiprenumeruojant ant metų kaštuoja tik \$1. Mes gi duodame specialį pasiūlymą skaitytojams tik ant trumpo laiko. Kas prisųs \$1., gaus taipgi visus percto meto numerius sykiu su prenumerata.

A. P. Gliebauskas

3151 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Mokiname Angliškai

Visose dalyse Amerikos ir Kanados

Vienintelė amerikoniška mokykla, kuri duoda pilną užtikrinimą išmokti skaityti, rašyti ir kalbėti angliškai labai trumpame laike, už teip mažą atlyginimą, kad ir biedniausias vyras ar moteris gali užsimokėti.

Mokiname per laiskus (korespondencija) tobuliausią metodą; kiekvienas išmoka be vargo. Mokiname teipjuo kilnase dienos ir vakarus. Patesnių žinių rasykite past

WAITCHES BROS.

1741 W. 47th St., Chicago, Ill.

SAVIEJI PAS SAVAJI!

Pranešame gerbiamiems North sėdės gyventojams, jog mes atidarėm Buterne visokios sveičios ir rukytos mėsos, taipgi visokių ryšiu sviesto lietuviškų surių, skamiausios lietuviškos duonos ir visko, ko tik reikalinga del valgio. Kviečiame užėiti.

JONAS KARCEVSKIS ir

A. MARCINOVICIUS.

1837 W. NORTH AVE.

"NAUJIENOS" UZ \$4.00 METAMS.

Kas prisųs metinę prenumeratą \$5.00 už "Naujienas," tas gaus dovany "JAUNIMO SAPNUS" metams vertės \$1.00. Kaip žinot, jog "J. S." vienas iš geriausių einančių Amerikoje lietuvių žurnalu, kadangi jį išleidžia Susivienijimas Lietuvių Moksleivių Amerikoje.

Pertai patarčiau visuomenėi arčiaus susipažinti su jais. Kiekvienas užsirašydamas "Naujienas" pas mane, gausit "J. S." dovanai. Šią dovaną duosiu tik ligi naujų metų. Todėl skubinkite pasinaudoti šia puikla progą.

A. J. Rašimas

3317 Auburn Ave., Chicago, Ill.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Pilnas Aptiekorius-provizorius iš Lietuvos S. VILIMAVIČIUS

Užlaikau visokias lietuvišgyduoles, išpildau receptus, kaip amerikoniškus, taip ir krajavų daktarų. Speciališkai duodamė patarimus vyrų ir moterų paslaptingose ir užsienėjusiose ligose.

Prie aptiekos visada yra geras daktaras ir galite susikalbėti lietuviškai. Todėl kreipkitės prie savųjų, kur jūs gausite teisingą patarnavimą.

339 Kensington Ave., Chicago.

Telephone West Pullman 659

SUNKŲS LAIKAI

Delei sunkių laikų reikia taupyti pinigai ir ant drabužio. Galima igrty už \$5 ir biskį brangiau, siutus ir žieminius plėčius, išėjusius iš mados arba truputį apnešiotus, vertės \$35 ir \$40.00.

S. GORDON,

1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Tel. Haymarket 6212

DR. W. YUSZKIEWICZ

Lietuviškas akių gydytojas.

Kas turit skaudančias akis arba silpnas, ar galvos skaudėjimą, atsilankykite pas

Dr. W. Yuskiewicz

1024 Milwaukee Ave.

PEARL QUEEN KONCERTINOS

(Dirbta Amerikoje) Yra pripažinta per 6000 muzikantų kaip geriausia. Neapsigak imdamas pamėdžiojimūs, reikalauk PEARL QUEEN. Mes turime lietuviškas gaidas. Kataliogas siunčiamas dykai. GEORGI & VITAK MUSIC CO. 3 Krautuvės 1540 W. 47 St., 4663 Gross Ave., Skyr. 769 Milwaukee Ave., CHICAGO, ILL.

Tel. Drover 7169.

S. Markunas

GENERALIŠKAS KONTRAKTORIUS

Muravoja konkrety, padirba speciališkai provijemus namus, ir padirba po savininukų reikalavimui.

2459 W. 46th Place. CHICAGO, ILL.

CARR BROS. WRECKING CO. INC.

PARDUODAME PIGIAI SENAS IR NAUJAS LENTAS, STULPUS IR KITOKI MATERIOLA.

Taipgi maliava, vinis, duris, langus, stora popierą stogams dengti ir t.t.

PHONE YDS. 1294 3003 TO 3039 SO. HALSTED STR.

TEATRAS

Lietuviu Jaunimo Ratelis

Paminėjimui penkių metų savo gyvavimo

Stato scenoj Zalpio 4-rių veiksmių dramą

"Be Vardo"

Nedel. Gruodžio.-Dec. 6, 1914

SVENTO JURGIO SVĖTAINĖJ

Pradžia aktuališka—7:30.

Tarpe aktų kalbės geriausi kalbėtojai. Bus monologai, duetai, kvartetai ir daug kitokių pagražinimų. Užganėdina visiems užtikriname.

L. J. RATELIS